

27-49=23 db.

TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	48 K
Félévre	24 K
Negyedévre	12 K
Egy óra	4 K

Egyes szám ára 16 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Zápolya-utca 1. sz. Telefonszám: 21.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL.

Nagybecskerek, 1918.

XLVII. évfolyam, 27. szám.

Péntek, február 1.

A breszt-litovszki tárgyalások.

Budapest, febr. 1. Breszt-Litovszkból jelentik a M. T. I.-nak: A politikai és a területi ügyek rendezésére kiküldött bizottság Czernin gróf külügyminiszter elnöklésével jan. 31-én ülést tartott.

Trockij napirend előtt felszólalt. Kijelentette, hogy **valótlán a német lapoknak ama közlése, hogy ő (t. i. Trockij) a munkás- és katonatanács pétervári kongresszusán azt mondta volna, hogy Oroszország nem köt különbékét. Ez nem egyéb kitalálásnál, ő éppen az ellenkezőjét mondotta.**

Ezután áttértek a napirendre, hogy mi történjék a központi hatalmak által megszállott területekkel.

Czernin közölte, hogy az ukránok kijelentették, hogy ők önállóan tárgyalhatnak ebben az ügyben.

Trockij a leghatározottabb tiltakozását jelentette be az ellen. Egy imént kapott távirat alapján az a véleménye a kievi radáról, — mondotta — hogy az inkább a múlté, mint a jövőé.

Czernin javasolta, hogy a kérdés tisztázására egy plenáris ülést hívjanak össze.

Kühlmann kérésére Trockij ismertette a távirat tartalmát, amely szerint **a kievi helyőrség az ukrán szovjethez pártolt** és a kievi rada élete a legrövidebb időre van szabva.

Ezután elhatározták, hogy a holnapi teljes ülésben fogják tárgyalni a területi kérdésben az ukránok illetékességét.

Trockij felvilágosítást kért ezután Kühlmanntól, hogy való-e, hogy a tárgyalásokra lengyel delegált is el fog jönni.

Kühlmann reméli, hogy lehetséges lesz ezt a kérdést minél előbb napirendre tűzni. Ehhez Czernin is csatlakozott, mire az ülés véget ért.

Bulgária hadicélja.

Radoszlavov nyilatkozata.

Budapest, febr. 1. Radoszlavov bolgár miniszterelnök Szófiából tegnap este Budapestre érkezett, ahonnan tovább utazott Breszt-Litovszkba. Elutazása előtt a szobranjében kijelentette, hogy **Bulgária hadicélja, hogy az anyaországtól elszakadt véreik újból egyesíttessenek.** E célból ragaszkodnak a Morava tartománynak, Dobrudzsa, Macedónia egy részének Bulgáriához való csatlakozásához. A bolgár pártvezérek egyhanguan csatlakoztak e kijelentéséhez.

A román kormány üzent háborút az oroszoknak.

Budapest, febr. 1. A „Lokalanzeiger“-nek jelentik Jassyból: **A román kormány jan. 29-én megüzente a háborút Oroszországnak.** A Jassyban levő orosz állampolgárok ellen a legszigorubb rendszabályokat léptették életbe.

Megérkezett az ukrán delegáció.

Budapest, febr. 1. A M. T. I.-nak jelentik Breszt-Litovszkból: A kiewi ukrán delegáció ideérkezett.

A párisi bombázás.

Páris, febr. 1. Hivatalos. A szerdai légi támadásnak 36 halottja és 190 sebesültje van. Ebből Párisra magára 21 halott és 144 sebesült esik, a többi Páris külvárosára. A ledobott bombák ereje átszakította a földalatti vasutat. Egyik bomba eltörte a gázvezetékét, amelynek következtében tűz támadt. Poincaré meglátogatta a sebesülteket a kórházokban.

Az entente haditanácsa.

Páris, febr. 1. A szövetségesek tegnap megkezdték Versaillesben a haditanácsukat.

A finn sereg lelkesedéssel küzd.

Stockholm, febr. 1. A vörös gárda parancsnoka jelenti: Meliben, Bajamában, Ilmolában lefegyverezték, Tataaban megadásra kényszerítették a vörös gárdistákat. A parancsnok eddigi 15.000 főnyi csapata 50.000-re szaporodott. **A finn védősereg lángoló lelkesedéssel harcol.**

Orosz csapatok mennek Besszarábiába.

Rotterdam, febr. 1. A „Temps“-nek jelentik Pétervárról: Az orosz vörös gárda egyes részeit Besszarábiába küldték. Több frontezred is felszólítást kapott, hogy induljon Besszarábiába.

A bolsevikiek győzelme.

Pétervár, febr. 1. (Hivatalos.) A bolsevikiek elfoglalták Back, Veres Theodosia és Jelta városokat. Orenburg eleste várható.

Az angolok vesztesége.

Rotterdam, febr. 1. Az angolok vesztesége a Somme-menti és a két sikertelen flandriai offenzívában csupán halottakban egy millió ember.

A románok előrenyomulása.

London, febr. 1. Reuter jelentés Pétervárról. A románok Kisinev megszállása után folytatják előrenyomulásokat. Pétervárott beszélük, hogy az entente követek elutazása várható Oroszországból.

Trockij elítéli a finn-orosz ügyet.

Stockholm, febr. 1. A finnországi háború növekszik. A finn kormány képviselői, akik segítséget fognak kérni a svéd kormánytól, megérkeztek Stockholmába.

Trockij táviratozott a finn szenátus elnökének. Bejelenti, hogy elítéli az orosz csapatok erőszakos beavatkozását, viszont a finn sovinszták megtámadták és önvédelemre kényszerítették a Vörös Gárdistákat. Az orosz csapatok sürgős visszahívását tervezi, ami érdeke Finnországnak is.

Párist is bombázták a német repülők.

Páris, febr. 1. Hivatalos. Négy ellenséges repülőfotta az elmúlt éjjel Páris felé jutott. Nagymennyiségű bombákat dobtak le, amelyek meglepően sok áldozatot követeltek, különösen nőkben és gyermekekben. Több épületet felgyújtottak. A halottak eddig ismert száma husz, a sebesülteké hatvan. Egy német és egy francia repülőgép leszállásra kényszerült.

Megverték a románok az oroszokat Jassynál.

München, febr. 1. A román kormány közli: Az orosz csapatokat Jassynál megverték a román csapatok és bevonultak Beszarábiába. Kisinevtől 14, Odessától 33 versztnyire állanak a román csapatok, az orosz maximalistákat maguk előtt kergetik.

Trockij a megegyezéssel békéről.

London, febr. 1. Trockij a szovjetek kongresszusán kijelentette, hogy most már csak megegyezéssel lehet kötni. Az entente nem veheti rossz néven, ha Oroszország különbékét köt.

A politika hírei.

Wekerle beszédének hatása.

Budapest, febr. 1. Wekerle Sándor miniszterelnök tegnapi beszéde nagy hatást keltett az egész Házban. Általános helyeslést keltett az önálló és nemzeti hadseregre vonatkozó rész, ahol Wekerle nyomatékosan hangsúlyozta, hogy a kormány ebbeli törekvése a király helyeslésével és a legmesszebbmenő jóakarattal találkozhat. Az egységes védelem érdekeinek megóvása mellett tetszést keltett a községi közigazgatás egyszerűsítése és a községi vezetés intelligens emberekre való bizása.

A kormányt támogató összes pártok tapsoltak a birtokpolitikai résznek és a többtermelés hangoztatásának.

Az egész Ház helyeselte a Németországgal való szövetség fenntartását, valamint erőteljesen hangoztatott kijelentését annak, hogy a kormány legőszintebben kívánja a békét, de a legerélyesebben szembeáll még csirájukban is azoknak a törekvéseknek, amelyek a társadalmi rendet fel akarják fordítani és a békét csak azért követelik, hogy a mai há-

boru után a népek harcát felidézzék.

Ugyancsak általános tetszést keltett Wekerle programjának a kereskedelempolitikai önállóságunkat hangoztató része, amely szabad kezét ad nekünk arra nézve, hogy Ausztriával milyen szövetséget akarunk és arra nézve, hogy e kérdésben a jövő országgyűlése legyen a döntő szó.

Wekerle általában nagy lendülettel és nyomatékkal beszélt annak jeléül, hogy kormánya élén nemcsak gazdasági nemzeti korszerűt programot akar adni, hanem azt meg is akarja valósítani.

Beszéde végén e célból való felhívása a nemzeti erők tömörülésére igen nagy hatást keltett. Ez megérzett Tisza István gróf beszédén is, aki közvetlenül Wekerle után beszélve, a mai körülmények között a legfontosabb állami célok elérése érdekében készséggel felajánlotta a munkapárt támogatását, az egységes együttműködés feltételül a többi kérdésben való kölcsönös megértést tűzvé ki.

Az Apponyi-pártból.

Budapest, február 1. Az Apponyi-pártban tegnap este eszmecsere volt. Apponyi ismertette a hadsereg kérdésében elért eredményeket, amelyek kielégítőek.

Bizony Ákos kijelentette, hogy elismeri Apponyi hazafias állásfoglalását, az új párthoz nem csatlakozik ugyan, de a kormányt támogatja.

Károlyi József, Bakonyi Samu bejelentették csatlakozásukat az új párthoz.

Leszállítják a fejkvótát.

Budapest, febr. 1. A főrendiházban Wekerle Sándor elmondotta délelőtti programbeszédét. A főrendek megéljeneztek. Felszólalás nem történt. Zselénzky interpellált a vetőmagvak ügyében, mire Wekerle kijelentette, hogy a vetőmagvakat nem fogják elrekvirálni. Együttal közölte, hogy a fejkvóta leszállítására kell rátérnünk.

Hivatalos jelentések

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, január 31.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentést kaptuk a harctéri eseményekről:

OLASZ HARCTÉR:

Asiagótól délnyugatra visszavertünk egy ellenséges előretörést. Az Asiago fensík keleti részén a harci tevékenység élénk tűzérési harcokra szorítkozott. A legutolsó harcokban foglyaik száma 15 tisztre és 660 főnyi legénysége emelkedett.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, január 31.

A nagy főhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR:

A harci tevékenység az arcvonal különböző helyein tűzérési és aknavető harcokra szorítkozott.

Karácsony estéjén és január hónap folyamán ellenfelünk repülői figyelmeztetésünk ellenére ismét megtámadták a hadműveleten kívül fekvő nyílt német városokat. Védőrendszabályaink folytán nevezetesebb veszteség, vagy kár nem történt.

Megtorlásul január 30-ról 31-re virradó éjjel végrehajtottuk az első tervszerű légi támadást Páris ellen, amelyre tizenegyezer kiló bombát dobtunk le.

OLASZ HARCTÉR:

Asiagótól nyugatra tüzelésünkben meghiusult egy olasz támadás. Asiago és a Brenta között a tűzérési tevékenység élénk volt. Osztrák-magyar csapatok által a legutóbbi harcokban ejtett foglyok száma 15 tisztre és 660 főnyi legénységre emelkedett.

Ludendorff.

DR. HEINERMAN SZANATÓRIUMA NAGYBECSKEREKEN.

Főlvétetnek mindennemű betegek.
Modern berendezés és felszerelés.
Gondos kezelés és ápolás.

Telefon 330.

Városi Mozi a Városi Színházban.

Telefon 330.

Szombaton, február hó 2-án négy előadás: 3, 5, 7 és 9 órákor.

Vasárnap, február hó 3-án négy előadás: 3, 5, 7 és 9 órákor.

A napnyugati hercegnő.

Pompás vigjáték 4 felvonásban. A főszerepben a bájos Henny Porten.

A bányakatasztrófa.

Nagyhatású dráma 4 részben. Főszerepben a gyönyörű Hanny Weisse.

MODERN MOZI

TELEFONSZÁM 312 és 47.

Vasárnap, 1918. évi február hó 3-ikán.

Az ördög bibliája.

Dráma 4 felvonásban. — Főszereplő: Sybill Smolova.

— Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor. —

Helyárak:

Páholyülés 1-80 K, zsölye 1 50 K, I. hely 1-0 K, II. hely 1- K, III. hely 60 fillér.

Február 2.

A piarista-lélek megújítása e nap. Ünnepe, melyen megpihenünk. Oltár, melynek lényé-lángjában megemésztve látjuk ezrek verejtékét és ideálistizmusát: a piarista tradíciót. Oszlop, melyet háromszázados piarista munka emelt magasra. Innen tekintünk a múltba, nézünk jövőnkbe s mialatt multunkból erőt, jelenünkben tájékozódást nyerünk programunkat felüldítve, lelkesülve-lelkesítve szelnek eresztjük vitorláinkat.

Ünnepe van ma. Ünnepe annak, hogy akadt egy nemesszövület, melegen érző gróf, ki épen akkor, midőn mások csak a nemesi sarjakban bírták felfedezni Krisztus képe mását és a rongyos pórral szemben szegre akasztották a könyörület köpenyét: nem félt demokratikusan gondolkodni. Testi lelki, szellemi erőt az utcagyermekre árasztotta; értük akart is, mert is, tudott is nagyot egy életet adni.

Ajaka régen elnémult, a sírjára tett virágok is elhervadtak. De emléke él még és hevit.

Meglep sok szárnyra kellő fiatal s ellenállhatatlan vonza... ne szeress te soha senkit e világon, téged e világ más oldalán ne lásson. Legyen a te élted szép virágos álm, melyből a szenvedés soha fel ne rázzon. Az élet tengerén — mint virágos sziget — illatoz mindennek és mégis senkinek... És az otthagyt édesapát, édesanyát, kikeletet, puha fészket s választ egy új világot, hol sok minden hüvös és merev, hol az élet megdermedett.

A hervadás útja ez, hol nincs kacaj virágállat, hanem csak virág illat nélkül őszi napsugár, lemondás, jótett. Nehéz, göröngyös út, melyen van, ki meghajol s zavartan zavaróan átsóhajtoz egy egész életet. Bolygósillag. Gyermekeimait álmodja újra és ha felébred, jelene irtózatossá írónája multja álmainak.

A többi az le nem tör, az előretör. Az küzd, sebet kap, szenved... másokért. És a szenvedés, e nagy jellemalkotó művész megnöveli együttérzését, hogy szive harmonikusán verjen az emberiség érzésével. Így lesznek a harmoniatlan hangok röviddek, csendesek.

Ők tudják, hogy most oly erők állanak egymással szemben, melyek mellett az egyes megsemmisül; de tudják azt is, hogy e nagy erők egyesekből állanak. Tehát ha kicsiny számuk nem is döntő egymagában, becsületes törekvésük mégis hozzájárul az egész diadalához és így munkájuk nekik is megadja jelentőségüket.

Mivel tudnak magasabb szempontokat felkarolni, mernek maguknak ideig-óráig tartó ellenséget szerezni: szótlannal türik a gyermekek fájó-bántó hálátlanságát, hogy idővel, mindön már munkás tagjai lesznek a társadalomnak, élvezhessék az érett férfi, jó tanítvány, hűséges ragaszkodását. Ez a megértés kárpótlás sokért, öröm. Ne irigyeljék! Nekik ugyanis oly kevés öröm virít. Olyan az is, mint az őszi kiki-rires: virága halvány, zöld levele nincs.

Megértik az édesanyák néma, beszédét, amikor keresik a tanárban a jó mestert, amikor szinte sirva mondják: Kérem fiamban a multam, örömem, verejtékem, bánatom, ő a jövőm, életcélom, ő a kertem kis nefelejtse. Ha önnek adom, — mert önnek kell adnom, — lesz-e gyümölcse?... Hát olvassák ki az édesanyák is ami az ő szemükbe van írva:... az én pályám szép, ámbár nem ragyog. En a kis gyermekek öre vagyok. Enyém jó s balsorsának fele, örülök, sírok résztvevőn vele...

Hiszen komolyan veszik tanítványainkat. A jövődő férfit tekintik benne, nem az eleven gyermeket. Szeretettel vonják magukhoz, mert tudják, hogy nem szemét népet nevelnek fel, hanem Európa mellőzött zsenijének, a harcban elsőrangnak bizonyult, sok vért vesztett szegény magyar nép gyermekeit. Osztatják nyomorukat erejükhez képest. Felkutatják, ha kosztos vannak, meglátogatják, ha betegesen fekszenek. Vigasztalnak, érdeklődnek és nem egy szegény asszony anyagi gondjainak, nem egy anya aggodalmain könnyitenek. Az ifjúságban pedig hálát, szeretetet gyarapítanak.

Csendesen dolgoznak. Nem csüggednek, erőt egy oltárról szednek. Ideáljuk Kala. zanci szent József, a rendalapító. Jóbarátjuk a könyv s a kereszt. Jelszavuk: Ó adott nekünk multat, így adjunk érte jövődőt.

Háboru van. A gimnázium ifjúsága nem adózhat neki régi szokás szerint. Emlékezzünk meg itt róla.

Dr. Csaba Jenő.

HIREK

— **Tanácsülés.** Ma délelőtt a polgármester elnöklésével tanácsülés volt, amelyen a folyó ügyekről tettek jelentést a referensek.

— **Küldetés.** Ferenc Szalvátor főherceg, a Vörös Kereszt Egylet védnök helyettese *Bakalovits* Dóra urleánynak a Vörös Kereszt ezüst díszérmét adományozta a háboru ideje alatt a betegápolás terén teljesített áldozatkész és önfeláldozó szolgálatai elismerésül.

— **Signum laudis — harmadszor.** Öfelsége a király az ellenség előtt tanusított vitéz magatartása elismerésül a legfelsőbb dicsőítő elismerést a kardok egyidejű adományozása mellett *harmadikban* adományozta *Navrátil* Richárd 12 gy. ezredbeli főhadnagynak.

— **Uj zászlósok.** *Veszelszky* Károly, *Bajcsi* Sándor, *Fleischman* Béla, *Raab* Lajos, *Meliskó* János, *Kansitz* József, *Kann* József és *Szabó* János 12 gy. ezredbeli e. é. önkénteseket zászlóssokká nevezték ki.

— **Nagy szerencsétlenség Kolozsvárott.** Budapestről telefonálják: Kolozsvárott a város helsejében a sétatér mellett van egy ugynevezett Fellegvár. Innen tegnapelőtt, szerdán este egy ezer méteremzés szikla leszakadt és lavinaszerűen néhány másodperc alatt két házat söpört el a föld színéről. Az omlás következtében a föld néhány száz méternyire meg-rázkódott. Katonáság és rendőrség vonult ki a mentési munkálatokhoz. Eddig négy halottat, névszerint *Madarassy* Jánosné, *Ósz* Józsefné, *Girba* Mária és *Róza* hajadonokat huzták ki a romok alól. Valószínű, hogy még más halottak is vannak a romok alatt. A sebesültek száma hat. Megállapították, hogy a szikla-omlás természeti folyamat.

— **Február végén adják ki a félévi bizonyítványt.** Az ország középiskoláinak igazgatóságai már minden előkészületet megtettek arra, hogy a tanulók félévi bizonyítványát február elsejére kiállítsák. A középiskolák igazgatóihoz most érkezett le a kultuszminiszter rendelete, amely a félévi bizonyítványok kiadását egy hónappal kitolta. Vagyis a tanulók az idén február végén, esetleg március legelső napjaiban kapják meg félévi bizonyítványukat.

— **Lapunk legközelebbi száma a holnapi ünnep miatt hétfőn a rendes időben jelenik meg.**

— **Marton Andor előadása a szabad liceumban.** A Torontalmegyei magyar köznevelődési egyesület szabad liceumában vasárnap f. hó 3-ikán *Marton* Andor, a Torontalmegyei Gazdasági Egyesület főtitkára tart előleolvasást „Az eljövendő” címen arról, hogy a háboru után milyen lesz a gazdasági és társadalmi élet, milyen lesznek a pénzügyi viszonyok, milyen irányba fejlődik az ipar, kereskedelem és a mezőgazdaság és melyeknek lesz a legjelentősebb szerepe, milyen átalakuláson megy át a társadalom általánosan és az egyéni szokások szempontjából. A felolvasás iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

— **Mai tőzsdejelentés.** Budapestről telefonálják: Magyar Hitel 1188, Osztrák Hitel 795, Agrárbank 884, Magyar Bank 799, Hazai 498, Fabank 744, Atlantica 1025, Közúti 732, Beocsini 940, Salgótarjáni 905, Rima 923.

— **Kitüntetett 12-ös katonák.** A hadsereg-főparancsnokság az ezüst vitézségi érem első osztályát adományozta *Muszka* János, *Standa* János, *Vancsó* Flóris, *Danys* József, *Eleniczuk* János, *Svikruha* Mihály gyalogosoknak, *Vajay* János és *Vrabel* István szakaszvezetőknél, *Kecskés* István tizedesnek és *Lenhard* István őrvezetőnek. Az ezüst vitézségi érem 2. osztályát másodszer kapta: *Csicska* Ferenc gyalogos.

— **A jótékony nőegylet mulatsága.** A holnapi táncdelután rendezősege ismételten felhívja a közönség figyelmét arra, hogy pontosan 5 órákor jelenjék meg, miután a zenekar csak ötől tizenegyig játszhatik. A kártyák még nincs jegyük, a pénztárnál válthatnak, ugyan-csak itt eszközölhetők a jótékony célra való tekintettel a felülfizetések is.

— **Adomány a Tűzoltó Testületnek.** A Hadi Termény it. nagybecskereki kirendeltségének főnöke ötven koronát küldött a Tűzoltó Testület elnökségének a testület céljaira. Az elnökség ezután mond köszönetet az adományért.

— **Névmagyarosítás.** A hivatalos lap közli, hogy *Peszt* János német-szentmiklósi illetőségű, ótátrafüredi lakos csendőralőr-mester családi nevének *Pálfi*ra kért átváltoztatását a belügy-miniszter megengedte.

— **Az 1897. évfolyam rendes sorozása.** A honvédelmi miniszter körrendeletben közölte a törvényhatóságokkal, hogy az 1897. évből születettek összeírására való személyes jelentkezése ezuttal elmarad, az összeírást a rendelkezésre álló anyakönyvekből kell elkészíteni és március 10-ig a sorozójárási tisztviselőkhöz eljuttatni. Az összeírásnál természetesen föl kell használni a népfőlkelő szemlék adatait is.

— **Felemelték a katonai térítéseket.** A hivatalos lap honvédelmi miniszteri rendeletet közöl, amely a katonaság számára igénybe-vett helyiségek, élelmicikkek és szolgálatok árát az eddigi árakhoz képest felemeli.

— **Adomány a V. H. O. Sz. részére.** A nagybecskereki izr. nőegylet 30 koronát küldött be lapunk útján a Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége részére.

— **A Városi Moziban holnap szombaton** négy előadásban kerül színre a *Napnyugati hercegnő* c. négy felvonásos vígjáték a bájos *Hanny* Portennel a főszerepben. Vasárnap ugyancsak négy előadásban a *Bányakatasztrofa* c. nagyhatású dráma kerül előadásra *Hanny* Weissevel a főszerepben.

— **Elzárásra ítélt hentesek.** Megirtuk, hogy a nagybecskereki rendőrség 447 klgr. szalonát és zsirt foglalt le galgóczi asszonytól. Foerster Imre dr. rendőrkapitány ma ítélték ebben a kihágási ügyben. *Weber* Ferencné nagybecskereki hentes, aki a galgócziaknak 14 kor-ért adta a zsirt, a nyers szalonát pedig 12 kor-ért és *Jkocsit* bocsájtott rendelkezésükre, hogy az árut Béga-főig elszállítsák, 15 napi elzárásra és külön négy-száz koronára ítélt. Ugyanennyi büntetést kapott egy másik helybeli hentes: *Terzin* Jelena is, aki a nyers szalonáért 12 koronát követelt és idegeneknek ismételt figyelmeztetés dacára is árut adott el. Mindkét hentesnél súlyosbító körülménynek vette a rendőrbíró, hogy hasonló természetű kihágásért már büntetve voltak. — A galgóczi társaság és pedig: *Durák* Magdolna, *Kovacsik* Antal, *Spál* Rezső, *Androvics* Mária, *Mészáros* József, *Csernay* Margit, *Tomaschik* Józsefné, *Felmann* Józsefné, *Ottócsik* Ferencné, *Kramolics* Nándor, *Bedics*

János és Brezsovszki Jánosné egyenként négyven korona-pénzbírságot kapott azonfelül, hogy a négy és fél mázsa szalonnát elkobozták tőlük, vagyis érte semmiféle térítést nem kaptak.

— 58 tagu tolvajszövetkezet — gyerekekből. A négy éves háborúnak egyik riktó, szomorú jelensége a fiatakoruak elzülése. Az apa háboruban, az anya munkában görnyed egész nap, nincs aki az otthon lévő gyereket oktassa, nevelje. A legtöbb esetben ez a mottó: a gyerek elzül, tolvajjá nevelődik, javítóintézeti töltelek lesz. A fiatakoruak bűnkrónikájában is szinte pártját ritkítja az az eset, amelyről *zombolyai* tudósítónk számol be. A csendőrök kinyomoztak egy tolvajszövetkezetet, amelynek nem kevesebb mint ötvennyolc tiz, tizennégy, tizenhat éves gyerek volt a tagja. Csupa olyan felügyelet nélkül hagyott gyerek, akiknek az apjuk hadbavonult, az anyjuk pedig munkába jár, hogy a megélhetéshez szükséges pénzt előteremtse. A tolvajszövetkezet tagjai már hónapok óta működtek Zombolyán, de a környékbeli községekbe is átátrándultak tolvajkirándulásra. Mindent elloptak, ami a kezük ügyébe akadt, ruhaneműt, cipőt, toalettcikkeket, élelmiszert, gabonát, burgonyát stb. A csendőrség hosszas nyomozás után fogdosta össze a szövetkezet tagjait, akik ellen megtette a feljelentést számtalan rendbeli lopás címén a nagybecskereki fiatakoruak bíróságához, amely ítélni fog ebben a monstruális ügyben.

— Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Dimitrijevits János gk. népf. gyal. a cs. és kir. 29. gy. ezredben; földmives és Raczkov Hajnalka gk. — Czrepajszki István gk. boeskoros és Kirtyánszki Dusica gk. — Dimovits György gk. kereskedő és Risztics Miléva gk.

Születések: Latovlyev Vitályos gk. földmives, leány. — Szekosán József rk. zenész, leány. — Lux Antal rk. napszámos, fiu. — Tápai Katalin rk., leány. — László Vilmos rk. váltókezelő, leány. — Milenov Szilárd gk. napszámos, leány.

Halálosok: Filityánszki Lyubomir gk. 62 éves szücsmester, agyaguta. — Müller Györgyné rk. 69 éves aggkór. — Özv. Martinov Tivadarné gk. 65 éves, tüdőlob. — Lambity Boszilka gk. 11 éves, tüdőlob. — Levaity Györgyné gk. 35 éves, hashártyagyulladás. — Pavlov Iván gk. 38 éves napszámos, kéthegyű billentyűk elégtelensége. — Tápai Róza rk. 1 napos. — Özv. Giljum Péterné rk. 59 éves. — Erdélyán Danica gk. 19 éves, tüdővész. — Zsunácz Györgyné rk. 48 éves, lépfene. — Mosorinszki Szvetisláv gk. 4 éves, agyhártyalob. — Tyurcsin Dusica gk. 17 napos, életgyenge. — Özv. Tóth Tamásné rk. 75 éves, aggkór. — Özv. Feketics Györgyné rk. 80 éves, aggkór. — Meszmann Lujza rk. 2 éves, bronchitis. — Bolyánácz Lázár gk. 70 éves, tüdőtagulás.

Szerkesztői üzenetek

M. i. A modern kor igényeinek teljesen megfelelő divánpárnát a szerkesztőség köszönettel nyugtázza. Ilyen költői figyelmet csak költői módon lehet viszonzni; ez okból saját külön házi poétánkon megnyomtuk a gombot, mire a következő rigmusok jelentkeztek:

*Őn elragadó, Őn bájos, Őn jó,
Ezt vallja Őnről a redakció,
Ha kicsiny szobánkban ránk ridegség várna,
Megvigasztal minket a párna, a párna!*

*Költői ezentúl csakis itt lehet,
E párnán nyugodva várjuk az ihletet,
Itt fűt majd minket a szerelmi hőség:
Őnbe szerelmes a szerkesztőség.*

*Kiki Őnről mereng, sőt szerelmes kiki:
A szerk. és Ődi, Recho, Bolsevik,
Egymásnak hűséggel nyújtunk mi kezét:
Mint legujabb szerelmi szövetkezet.*

**Csak
Gyöngyvirág, Ibolya, Orgona
és Eau de Fleurs illatokat
használjunk**

a Dunántúli Gazdasági Szeszgyárosok Szeszfinomító Részvénytársaság, Nagykanizsa gyártmányából, mert

felülmul minden külföldi gyártmányt.

Külön bejáratu,
elegánsan butorozott
UTCAI SZOBA
villanyvilágítással, közel a
Ferenc József-térhez
kerestetik.

Ajánlatok Jakabffy honvédhadnagyánál,
miniszteri biztosság, teendők.

Egy csinos, száraz, négy szobás
utcai lakás
kiadó.

111

Tunner Alajos Fiai sarkölzet
Szerbtemplom-utca 650/24. szám

Az écskai uradalomnál
egy kovács és
egy bognári állás
betöltendő.

Bővebbet Écskán a Jóságfelügyelő-
ségéni lehet megtudni.

121

Viszketeg, ruh, sömör, bőr-
boj, régi sebek
ellen biztos és gyors hatású szer a
Boróka-kenőcs.

Nem piszkít és teljesen szagtalan. Kis tégely 3 K, nagy tégely 5 K, családi tégely 9 K, hozzávaló Boróka-szappan 4 K hozzávaló utasítással. Készíti:

Gerő Sándor gyógyszerész, Nagykőrös.

Nagybecskereken kapható:

Czikajló László és Nikollits Emil
* gyógyszerésztárában. *

Viszketegséget, sümört, rüht

leggyorsabban elmulasztja a Dr. Fleisch-féle eredeti
Barna zsir, rüht szaga, nem piszkít.
Mindig eredeti peccsés Dr.
Fleisch-felét kérjünk. Próbátégely 230 K, nagy tégely
4 K, családi tégely 11 K. — Kapható a helybeli gyógy-
szertárakban vagy direkt a készítőnél rendelhető.
Dr. FLEISCH E. „Korona” gyógyszerész
Győr.

**Malomipari és
Áruforgalmi R.-t.**
Budapest, V., Gizella-tér 3.

Sürgöncim: Malombank.

Telefonszám 134-94.

67

Konyhakerti magvakat
míg a készlet tart
napi áron szállítunk.

A nagy maghiányra való tekintettel,
rendelések csak a beérkezés sor-
rendjében vehetők figyelembe.

Csirképességért, tisztaságért szavatolunk.

Egy 70 év óta fennálló helybeli
fűszer- és rövidáruüzlet, korlá-
tolt italmérési és trafikjoggal, a város
legforgalmasabb utcájában, családi
okok miatt kedvező feltételek mellett

eladó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában

A közéletmezősi miniszteri
biztosi hivatalban (plébania)
intelligens
irodakisasszonyok

sürgösen kerestetnek.

Gyors- és gépirók előnyben részesülnek.

Jelentkezni lehet d. u. 4 és 6 óra között.

Viseljen
talpvédőt

(garantált, valódi talpbőr) művel
szolgál biztositékul, hogy a láb
tartós marad, megtakarítja az újra
való talpalást és -védőmező nevelésé-
ellen. Csak viszontelárisítónak adja
el nagybani árak mellett

Braunstein, Wien I., Griechengasse Nr. 7.
talpvédő kereskedése

Legkisebb szállítás egy postacsomag
minden nagyságu talpvédővel felszerelve

Gépiró kisasszony

nagyobb gyakorlattal

azonnali alkalmazást nyerhet

Gyorsírásban jártasak előnyben részesülnek

Hivatalos órák d. e. 9-1/2-ig, d. u. 3-6-ig

Ajánlatok

,Pénzintézet

127 jelige

a „Torontál” kiadóhivatalába küldendő

Tor
ÖSSZ

elo

Az

tartja, me
részvénye

Vagyon.

Készp
Ingatl
Malom
rich
Anyag
Áru
Érték

Tartozik

Adó
Fizetés
Munka
Külön
Üzem
Kamat
illeték
Biztos
Érték
Nyeres

Nürnberg

Stump

Torontái Kaszinó

összes berendezését

mely tulajdonképpen bórbutorokból áll, 1913-ban 7000 K-ért vásároltatott

el akarja adni.

Érdeklődők forduljanak a lap kiadóhivatalához. 109

Február hóban eladásra kerül

64 db fajtisza, szőke, göndörszőrű, átvészelt, kiválóan szép 1 éves

mangolica tenyészkán.

Probst István gazdasága Torontálszécsány.

MEGHIVÓ.

Az Első Dóczy Hengergőzmalom mint Részvénytársaság

1918. évi február hó 16-án d. e. 9 órakor üzleti helyiségeiben

XIX. évi rendes közgyűlését

tartja, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak, azon megjegyzéssel, hogy az alapszabályok 17. §-a alapján csak azon részvényes élhet szavazati joggal, ki részvényét a közgyűlés napját megelőző napon déli 12 óráig a társaság pénztárába letétbe helyezi.

N A P I R E N D:

1. A mérleg előterjesztése, az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, a nyereség felosztása.
2. Az igazgatóság kiegészítése.
3. A felügyelő-bizottság választása.
4. Indítványok.

Az igazgatóság.

Vagyon. — Aktiva.

Mérleg-számla 1917 december hó 31-én.

Telér. — Passiva.

Készpénz — Kassa	856	58	Részvénytőke — Aktienkapital	44928	—
Ingatlanok — Realitäten	14300	—	Tartalékalap — Reservefond	6958	58
Malomberendezés és gép — Mühleinrichtung und Maschine	21800	—	Hitelezők — Kreditoren	10784	50
Anyag — Material	371	—	Ki nem fizetett osztalék — Nicht ausgezahlte Dividende	55	—
Áru — Ware	220	—	Nyereség — Reingewinn	2953	—
Értékpapír — Wertpapiere	28131	50			
	65679	08		65679	08

Tartozik. — Soll.

Eredmény számla 1917 december hó 31-én.

Követel. — Haben.

Adó — Steuer	2192	11	Értékpapirkamat — Zinsen der Wertpapiere	1450	—
Fizetések és bérek — Gehalte und Löhne	10154	89	Örlések jövedelme — Mahlprodukten	44171	52
Munkásbiztosítás — Arbeiterversicherung	83	67			
Különféle költség — Diverse Spesen	337	53			
Üzemköltség — Betriebskosten	27075	84			
Kamatok — Zinsen	379	54			
Illeték — Gebühr	52	30			
Biztosítás — Assekuration	692	64			
Értéksökkenés — Wertverminderung	1700	—			
Nyereség — Reingewinn	2953	—			
	45621	52		45621	52

Dóczy, 1917 december 31.

Az igazgatóság:

Zappel József s. k., vezérigazgató.
Nürnbergi József s. k.   Rittinger József s. k.   Rattlinger Domonkos s. k.   Ruppert György s. k.

A fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítva helyesnek találtuk.

Dóczy, 1918 január 20.

A felügyelő-bizottság:

Stumper Ferenc s. k.   Rattlinger Gáspár s. k.   Neff Alajos s. k.   Schummer Ferenc s. k.

A párdányi járás főszolgabírájától.
94—1918. szám. 124—2.1

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán végleg megüresedett torontálgyűlési községi segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. c. 6. §., illetve az 1900. évi XX. t. c. 3. §-ában előirt minősítésüket, valamint eddigi alkalmazásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket f. évi febr. 25-ig hozzám annál inkább beterjesszék, mert a később érkezettek figyelembe nem vétetnek. A román nyelv bírása kívánatos.

Ezen állás javadalmazása a következő: a községi pénztárból 1300 kor. évi fizetés, 300 kor. állami fizetékiegészítés, 240 kor. lakbér, 72 kor. utiátalány és 5 évenként 4 ízben ismétlődő 100—100 kor. korpótlék

A választás iránt később fogok intézkedni. Párdány, 1918. évi január hó 26-án.

Hertelendy, főszolgabíró.

A törökkanizsai járás főszolgabírájától.
593—1918. szám. 123—3.2

Pályázati hirdetmény.

Gyála községben 800 kor. javadalommal szervezett, üresedésben lévő *írnok-végrehajtói állásra* pályázatot hirdetek.

Pályázók születési anyakönyvi kivonattal, erkölcsi és illetőségi, továbbá netáni eddigi működésükről kiállított bizonylattal felszerelt, sajátkezűleg irt kérvényüket hivatalomhoz f. évi február 16-ig adják be.

Később érkező, valamint fenti felszerelést nélkülöző kérvényeket figyelembe venni nem fogok.

Törökkanizsa, 1918. évi január hó 26-án.

Napholtz, tb. főszolgabíró.

HIRDETÉSEKET JUTANYOS ARERT
KÖZÜL A "TORONTAI" POLITI
KAI NAPILAP KIADÓHIVATALA

A párdányi járás főszolgabírájától.
250—918. szám. 125—2.1

Pályázati hirdetmény.

Az elhalálozás folytán végleg megüresedett torontáldínyési községi segédjegyzői és egyúttal anyakönyvvezető helyettesi állásra ezen-nel pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1900. évi II. teikkben körülirt képesítésüket igazoló oklevelükkel, valamint eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám f. évi febr. 20-ig annál inkább

nyujtsák be, mert a később érkezettek figyelembe nem vétetnek. A szerb nyelv bírása kívánatos.

Az állás után a következő javadalmazás jár: 1200 kor. fizetés a községtől, 400 kor. állami fizetékiegészítés, 240 kor. lakbérilletmény és 72 kor. utiátalány, ezenkívül 5 évenként 4-szer ismétlődő évi 100—100 korona kor. pótlék.

A választás iránt később fogok intézkedni. Párdány, 1918. évi január hó 23-án.

Hertelendy, főszolgabíró.

Nagybecskereken a Hunyadi-utcában levő szállodám az összes berendezéssel, házzal és cukrászdával együtt haláleset miatt

azonnal eladó.

Remsing Mátyásné
Nagybecskerek.

Elsőrendű bórzsirt Braunstein-cég

(viz- és savmentes) — —
különböző nagyságu dobozokban szállit

Wien, I., Griechengasse 7. — Legkisebb rendelhető mennyiség 1 postacsomag. 74 Képviselek mindenütt felvétetnek.

Nagybecskereki Takarékpénztár.

Meghívó.

A Nagybecskereki Takarékpénztár t. részvényesei az 1918 február hó 17-én délelőlt 11 órakor az intézeti helyiségben tartandó

XCVI. évi rendes közgyűlésre

ezennel tiszteletteljesen meghivatnak.

N A P I R E N D :

1. Két jegyzőkönyvhitelesítő választása.
2. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság évi jelentése, a zármérleg előterjesztése; a tiszta nyereség hováfordítása és a felmentvény megadása iránti határozathozatal.
3. Az igazgatóság javaslata az alaptőkének 1250 drb uj részvény kibocsájtása által 1,600.000 koronára emelése iránt.
4. Az igazgatóság indítványa az alapszabályok 3. §-ának, az alaptőke felemelésével kapcsolatos módosítása tárgyában.
5. Egy igazgatósági tag, a felügyelő-bizottság tagjainak és a választmánynak kiegészítő választása.
6. Netáni indítványok.

Nagybecskereken, 1918 január hó 31-én.

A NAGYBECSKEREKI TAKARÉKPÉNZTÁR IGAZGATÓSÁGA.

A zárszámadás 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségeiben megtekinthető.

16. §. A közgyűlésen csak azon részvénytulajdonos szavazhat, kinnek nevére a részvény már tizenöt nappal a közgyűlés előtt a társulat részvénykönyvébe beiratott és aki részvényeit a még esedékessé nem vált szelvényekkel együtt legkésőbb a közgyűlést megelőző napon délig az intézet vagy az igazgatóság által a közgyűlést egybehívó hirdetményben megjelölendő egyik budapesti intézet — ezidő szerint a Magyar Általános Hitelbank — pénztáránál letéteményezte. 128

ELŐR
Egész évre
Félévre
Negyedévre
Egy hóra
Egyes

Nagybe

A

Bud
Az ül
a kievi ra
ségének e
véseit tul
hogya k
nyokban.
ket az or
Luh
auctoritása
konia ke
rendelkezé
mukat a v
tetnek. A
dóttseg je
rada és a
kozásra va
gedését, a
a kievi ra
összehivta
vazott a
Ukránia k
val támoga
Cze
nincs ok.
szerint Uk
a szabad
seket köt
Tro
megváltozo

Dör

Buda
Czernin
között fen
Ugyancsak

Becs
és Pram
kozásokon
lesz a b

Cze

Buda
gróf és K
tözkodásra

Befej

Páris
befejeződöt
műveleteke
nikéket tes

Páris
azokat az e
Megvitatták